

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind organizarea și
funcționarea Consiliului Economic și Social**

Analizând proiectul de Lege privind organizarea și
funcționarea Consiliului Economic și Social, transmis de
Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.35 din 06.03.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2)
din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

**Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații
și propuneri:**

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, urmând a fi abrogate dispozițiile din Legea dialogului social nr.62/2011, republicată, cu modificările ulterioare, referitoare la acest organ consultativ al Parlamentului și Guvernului.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.141 din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că, prin adresa nr.b27 din 13.02.2013, Secretarul General al Senatului a transmis Consiliului Legislativ o propunere legislativă privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, aflată în prezent în curs de avizare.

Ca observație de ordin general, precizăm că majoritatea normelor prezentului proiect sunt preluate din cuprinsul Titlului V, alcătuit din art.82 - 119, din Legea nr.62/2011 privind dialogul social,

republicată, cu modificările ulterioare. Potrivit proiectului, respectivele dispoziții urmează să fie abrogate.

În aceste condiții, având în vedere și faptul că proiectul prevede o soluție legislativă diferită de cea din cuprinsul Legii nr.62/2011 în ceea ce privește modalitatea de repartizare a locurilor confederațiilor sindicale și patronale în cadrul Consiliului Economic și Social, apreciem că, pentru asigurarea unei reglementări corecte și complete, ar trebui ca proiectul să cuprindă și norme tranzitorii referitoare la mandatul actualilor membri ai Plenului Consiliului.

Astfel, apreciem că ar trebui să se prevadă în mod expres că mandatul actualilor membri ai Plenului Consiliului încetează la data expirării mandatului Plenului Consiliului Economic și Social.

3. La art.1 alin.(1), pentru corelare cu dispozițiile art.141 din Constituția României, republicată, textul trebuie reformulat, astfel:

„(1) Consiliul Economic și Social este organism consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin prezenta lege”.

4. La art.2 alin.(1), precum și în tot cuprinsul proiectului, pentru asigurarea corelării necesare cu dispozițiile art.141 din Constituție, textul ar trebui să facă referire la „domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social”, și nu la „domeniul/domeniile său/sale de competență”.

Totodată, semnalăm că din redactarea generală a textului rezultă că ar urma ca obligația inițiatorilor de a consulta Consiliul Economic și Social să fie aplicabilă și în cazul în care inițiativa legislativă aparține cetățenilor, în condițiile art.74 alin.(1) din Constituția României, republicată. Or, potrivit art.5 lit.a) din proiect, Consiliul avizează numai proiectele de acte normative inițiate de Guvern sau de Parlament, nu și inițiativele legislative ale cetățenilor. Este necesară, de aceea, corelarea celor două norme din cuprinsul proiectului.

5. La art.2 alin.(2) lit.g), apreciem că textul ar trebui să fie completat cu precizări referitoare la categoriile de drepturi și libertăți avute în vedere. Precizăm că, din redactarea generală a normei, rezultă că aceasta se referă la toate drepturile și libertățile consacrate de Legea fundamentală. O astfel de reglementare ar fi de natură de a extinde competența Consiliului Economic inclusiv în ceea ce privește, de exemplu, drepturile electorale ori dreptul la apărare. Este adevărat că art.141 din Constituție prevede competența legiuitorului organic de a stabili domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social,

însă în realizarea acestei competențe legiuitorul trebuie să aibă în vedere interpretarea sistematică a normelor constituționale. Astfel, art.141 face parte din Titlul IV al Constituției, care reglementează „Economia și finanțele publice”. Prin urmare, chiar dacă textul art.141 din Legea fundamentală nu o prevede în mod expres, domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social trebuie să facă parte din sfera largă a domeniului „economiei și finanțelor publice”. În această situație, aspectele legate de drepturile și libertățile care nu au legătură cu acest domeniu, cum ar fi, de exemplu, drepturile electorale, nu pot face parte din sfera domeniilor de specialitate ale Consiliului Economic și Social. Pentru aceste motive, sugerăm reanalizarea și reformularea corespunzătoare a **art.2 alin.(2) lit.g**.

6. La **art.2 alin.(3)**, teza finală ar trebui eliminată, întrucât emiterea, ce către Consiliu a punctelor de vedere și a recomandărilor este prevăzută și la alin.(4).

7. La **art.3 alin.(2)**, este necesară prevederea expresă a sediului Consiliului Economic și Social ori a modalității de stabilire a acestuia, întrucât, potrivit art.227 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, sediul persoanei juridice se stabilește potrivit actului de constituire sau statutului. Precizăm că referirea generică la situarea sediului „în municipiul București” nu este suficientă sub acest aspect.

8. La **art.4**, semnalăm că, din norma propusă, coroborată cu celelalte dispoziții ale proiectului, nu rezultă momentul de la care ar urma să fie calculat termenul de 30 de zile în care se adoptă regulamentul de organizare și funcționare. Avem în vedere faptul că textul se referă la **momentul constituirii Consiliului Economic și Social**, care nu este stabilit de nicio normă din cuprinsul proiectului. Precizăm că art.16 alin.(2) se referă la **momentul constituirii Plenului Consiliului Economic și Social**. În situația în care s-a avut în vedere adoptarea unui nou regulament de organizare și funcționare de fiecare dată când constituie un nou Plen, ca urmare a expirării mandatului membrilor Consiliului Economic și Social, **art.4** trebuie reformulat în acest sens.

9. La **art.5 lit.a)**, pentru corelare cu dispozițiile art.74 alin.(2) și (3) din Constituție, textul trebuie să se refere la avizarea **proiectelor** de acte normative inițiate de Guvern, precum și a **propunerilor legislative ale deputaților și senatorilor**.

Precizăm că, potrivit art.74 alin.(1) din Constituție, inițiativa legislativă aparține **deputaților și senatorilor**, nu Parlamentului, așa cum prevede textul propus prin proiect. Este necesară, de aceea, reformularea normei sub aceste aspecte.

10. Semnalăm că norma din cuprinsul **art.6 alin.(1)**, care prevede că avizul Consiliului Economic și Social se solicită de către „inițiatori” - prin urmare și de către deputați sau senatori - nu este corelată cu procedura legislativă, astfel cum aceasta este reglementată de Regulamentele celor două Camere ale Parlamentului. Sugerăm, de aceea, reanalizarea soluției legislative propuse.

În ceea ce privește formularea imperativă a normei din **art.6 alin.(1)** prin care se stabilește obligația inițiatorilor proiectelor de acte normative de a solicita avizul Consiliului Economic și Social, menționăm că, prin Decizia nr.83/2009, Curtea Constituțională a statuat că nesolicitarea avizului consultativ al Consiliului Economic și Social nu poate avea drept consecință neconstituționalitatea actului normativ cu putere de lege, prin raportare la art.141 din Constituție.

În această situație, nerespectarea art.6 alin.(1) ar putea constitui doar motiv de nelegalitate a hotărârilor Guvernului adoptate fără solicitarea avizului Consiliului Economic și Social.

11. Precizăm că **art.6 alin.(2)**, potrivit căreia avizul însoțește în mod obligatoriu proiectul de act normativ, nu este corelată cu art.7 alin.(2), care prevede că, în cazul în care avizul nu este transmis în termenul prevăzut la alin.(1), inițiatorul are dreptul de a transmite proiectele de acte normative spre adoptare **fără avizul Consiliului Economic și Social**, cu menționarea acestei situații. Este necesară, de aceea, corelarea celor două norme.

12. La **art.6 alin.(7)**, întrucât semnificația noțiunii de „părți” rezultă din dispozițiile art.11 alin.(2), pentru un spor de claritate a normei, propunem înlocuirea expresiei „punctele de vedere ale părților” cu sintagma „punctele de vedere ale părților prevăzute la art.11 alin.(2)”.

13. La **art.7 alin.(2)**, pentru rigoarea reglementării, norma trebuie să facă trimitere la dispozițiile art.5 lit.a).

14. Semnalăm că norma de la **art.11 alin.(2) lit.c)**, potrivit căreia membrii reprezentând societatea civilă sunt numiți la **propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale**, din cadrul entităților avute în vedere de text, nu este corelată cu norma din cuprinsul art.12, care prevede că **fiecare organizație a societății**

civile nominalizează persoana sau persoanele care urmează să o reprezinte în cadrul Consiliului. Este necesară, de aceea, completarea corespunzătoare a **art.11 alin.(1) lit.c)**, în sensul precizării exprese că Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice propune spre numire persoanele nominalizate potrivit art.12. Menționăm că în text trebuie utilizată actuala denumire a fostului Minister al Muncii, Familiei și Protecției Sociale, respectiv Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

15. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **secțiunile Capitolului III** trebuie marcate astfel: Secțiunea 1, Secțiunea a 2-a, Secțiunea a 3-a și așa mai departe

16. Din punct de vedere terminologic, semnalăm că în cuprinsul **Capitolului III** este utilizată atât noțiunea de „membru al Consiliului Economic și Social”, cât și noțiunea de „membru al Plenului Consiliului Economic și Social”, deși, potrivit **art.11 alin.(1)** coroborat cu **alin.(2)**, cei 45 de membri ai Plenului Consiliului sunt, de fapt, membri ai Consiliului. Pentru un spor de rigoare normativă, este necesară utilizarea, în cuprinsul întregului proiect, a unei singure noțiuni.

17. La **art.11 alin.(3)**, semnalăm că textul nu ia în calcul posibilitatea ca numărul de confederații patronale sau sindicale reprezentative la nivel național să fie mai mare de 15, astfel încât să nu poată fi respectată dispoziția potrivit căreia aceste confederații au de drept câte un loc în Consiliul Economic și Social. Propunem, de aceea, reanalizarea normei.

18. Având în vedere că **art.11 alin.(2) lit.c)** prevede că membrii care constituie partea societății civile sunt numiți de primul-ministru, este necesară completarea corespunzătoare a **art.15 alin.(3)** care nu prevede decât posibilitatea **organizației** care a desemnat „candidatul” de a face o nouă „propunere”. În acest context, semnalăm că **alin.(3) al art.15** utilizează noțiunea de „candidat”, în vreme ce **alin.(1) și (2)** ale aceluiași articol se referă la „membrii numiți”. Este necesară, de aceea, reanalizarea textelor și sub acest aspect.

19. La **art.16**, pentru corectitudinea exprimării, cuvântul „membrii” trebuie redat sub forma „membri”.

20. La **art.17 alin.(1) lit.d)**, pentru corelare cu dispozițiile Codului penal, textul trebuie reformulat, astfel:

„d) ca urmare a interzicerii, prin hotărâre definitivă, a dreptului de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie ori de a desfășura o activitate de natura aceleia de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”.

În acest context, precizăm că prevederea acestei cauze de încetare a mandatului de membru a plenului Consiliului face necesară eliminarea, din cuprinsul **art.17 alin.(1) lit.f)**, a trimiterii la dispozițiile **art.13 lit.c)**, normă care se referă la condiția privind lipsa antecedentelor penale. Precizăm că această condiție se consideră neîndeplinită în cazul oricărei condamnări, nu numai în cazul condamnării la pedeapsa complementară avută în vedere de **lit.d)** a **art.17 alin.(1)**.

21. La art.17 alin.(1) lit.e), semnalăm, în primul rând, că numirea membrilor părții societății civile din cadrul Consiliului se face, potrivit **art.11 alin.(2) lit.c)**, prin decizie a primului-ministru, și nu de către Guvern. Este necesară, de aceea, reformularea corespunzătoare a normei.

Pe de altă parte, pentru asigurarea unei reglementări complete și pentru evitarea dificultăților în aplicarea legii, este necesar ca textul să prevadă, în mod expres, cazurile în care poate fi cerută revocarea membrului Plenului Consiliului Economic și Social.

22. La art.19 alin.(1), semnalăm că textul se referă la „punctele de vedere” formulate de membrii prezenți ai plenului, care ar urma să fie consemnate drept „puncte de vedere ale părților”, fără a preciza care este modalitatea prin care membrii care fac parte din aceeași parte prevăzută la **art.11 alin.(2)** urmează să-și armonizeze punctele de vedere astfel încât acestea să poată constitui „puncte de vedere ale părților”. Avem în vedere faptul că nu este obligatoriu ca toți membrii Plenului care alcătuiesc o anumită parte dintre cele prevăzute la **art.11 alin.(2)** să aibă același punct de vedere asupra unei anumite probleme.

Precizăm că, din punct de vedere al respectării exigențelor de tehnică legislativă, expresia „art.6, alin.7-8” trebuie redată sub forma „art.6 alin.(7) și (8)”.

23. La art.23 alin.(1), pentru corelare cu **art.20 lit.b)**, textul trebuie să prevadă, în mod expres, că președintele Consiliului este ales „la propunerea părților”.

La **alin.(2)**, abrevierea „CES” trebuie redată desfășurat, sub forma „Consiliului Economic și Social”.

24. La art.23 alin.(3), semnalăm că, prin trimitere la dispozițiile art.17 alin.(1) lit.d) - h), norma stabilește, drept cazuri de revocare a președintelui Consiliului Economic și Social, și situațiile de încetare a mandatului de membru al Consiliului. O astfel de soluție legislativă nu este corectă, întrucât revocarea reprezintă ea însăși o situație de încetare a unui mandat.

În acest sens, precizăm că și în proiect revocarea este prevăzută de art.17 alin.(1) lit.e) drept situație în care încetează calitatea de membru al plenului Consiliului.

Pe de altă parte, formularea generică referitoare la revocarea președintelui Consiliului „în cazul nerespectării regulamentului și/sau prevederilor prezentei legi” nu este suficient de precisă pentru a se putea realiza stabilirea concretă a cazurilor de revocare, putând ridica, de aceea, probleme în aplicare.

Pentru aceste motive, este necesară reanalizarea soluției legislative propuse.

25. La art.38, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul trebuie reformulat, astfel:

„**Art.38.** - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Titlul V, alcătuit din art.82 - 119, din Legea dialogului social nr.62/2011, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.625 din 31 august 2012, cu modificările ulterioare”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș TILUSCU

București
Nr.133/7.03.2013